

Spillende Tjur og Urfugl i Midtsverige

24.-27. april 2009

DOF Travel
Maj 2009

Spillende Tjur og Urfugl i Midtsverige 24.-27. april 2009

Af Hans Meltofte, leder

Deltagere: Else Helmer, Annette J. Thomsen, Poul Erik Pedersen, Carsten Wessel, Erik Thomsen, Carl Erik Mabeck, Jan Keld Hansen og Lene Horslund Ølgaard.

Fotos: Carl Erik Mabeck forside og side 3 & 4, Erik Thomsen side 2. Alle fotos er fra turen.

Der er ikke meget andet end Bogfinker og Sangdrosler i de store midtsvenske skove i april, men det lykkedes alligevel at opleve syv spillende Tjurhaner og 20 spillende Urhaner med høner ned til 10 m fra vores skjul samt Lapugle, Slagugle, Perleugle, Hjerpe og Fiskeørn på rede under DOF Turen til Vestmanland. Hertil et bredt udvalg af andre "taigafugle", såsom Rødstrubet og Sortstrubet Lom, Sangsvane og adskillige Traner på yngleplads samt Nøddekrige. Så de otte deltagere var ganske velfornøjede.

På urfuglespillepladsen var der op til 20 haner og fem høner i det tidlige morgenlys.

Turen gik med tog fra København til Västerås, hvor vi blev hentet af vores svenske turarrangør, Nordic Safari, og kørt til vores pensionat, Ulvsbomuren, midt ude i de midtsvenske skove. Efter at have læsset vores grej af og fået et kanon lækkert måltid med "köttbullar" af elg og gris, blev vi straks kørt ud i skjulene på hhv. en tjur- og en urfuglespilleplads. Tjurerne viste sig at have forflyttet sig til en anden plads, men to haner blev set på vej væk fra spillepladsen. Den del af holdet, der var på urfuglespillepladsen midt på en stor højmose, oplevede 14 urkokke flyve forbi allerede om aftenen. Kl. 03.45 næste morgen gik det løs med spillet, som foregik umiddelbart omkring skjulene (telte) og varede i fire timer. Omkring 20 haner spillede, og mindst fem høner

kom på besøg, men vi så ingen parringer. Alligevel havde fotograferne kronede dage. Både morgen og aften kunne man tillige ligge i teltet og lytte til syngende Storspove, Hjejle og Dobbeltbekkasin samt kaldende Fiskeørne og Traner.

Næste nat var skjulene på tjurpladsen blevet flyttet, og turdelegerne byttede plads. Allerede om aftenen ankom flere tjurhaner til spillepladsen for at sove i træerne, hvor de er meget følsomme overfor forstyrrelser. Heldigvis blev ingen skræmt væk, og næste morgen gik det løs fra omkring kl. 4 til kl. 10. Seks spillende haner blev set fra det bedste skjul, men igen høner. Flere af hanerne spillede på store grene oppe i fyrretræerne. Vi så ingen høner denne morgen.

Tredje og sidste nat var der så mulighed for revanche for de, der ville se mere på tjurspillepladsen, hvilket blev belønnet med adskillige tjurhaner og to høner.

Hver eftermiddag kørte vi rundt for at se efter ugler, spætter og Hjerper, men det var svært, og de fleste steder glippede det. Dog var vi på besøg ved to redekasser med rugende Slagugle, men det meste vi så, var en hale, der stak op. Sidste eftermiddag så vi en Lapugle på den kendte lokalitet nordvest for Stokholm, og sidste morgen så vi så endelig en Slagugle i fuld figur. Finalen blev et hurtigt raid for fire deltagere til en redekasse med rungede Perleugle, som med lidt "hjælp" lod sig se i fuldt dagslys. De heldige så desuden en Hjerpe løbe over vejen!

Vejret var det flottest tænkelige. Der var kun lidt sne tilbage i grøftekanter mv., træerne sprang ud, mens vi var der, og de første myg var kun lige kommet frem. Maden og den øvrige forplejning på Ulvsbomuren var helt i særklasse.

Vores fire skjul var placeret rundt omkring på tjur-spillepladsen.

Artsliste

Tegnforklaring

+ = <10

++ = 10-100

+++ = 100-1000

Rødstrubet Lom + på yngleplads

Sortstrubet Lom + på yngleplads

Knopsvane +

Sangsvane + på yngleplads

Grågås ++

Gråand +

Krikand +

Hvinand +

Fiskeørn 1 par på rede foruden 1 par

Rørhøg +

Musvåge +

Duehøg 1

Tjur ca. 10 spillende haner + 2 høner

Urfugl ca. 20 spillende haner + ca. 6 høner

Hjerpe 1 hun

Trane ++ på yngleplads

Hjejle ++ syngende

Vibe ++

Storspove + syngende

Skovsneppe + syngende

Dobbeltbekkasin + "syngende"

Tinksmed + syngende

Svaleklire + syngende

Stormmåge +++

Hættemåge ++

Ringdue ++

Lapugle 1

Slagugle 2 ynglende

Perleugle 1 ynglende + 1 hørt

Spurveuglehul

Sortspætte +

Grønspætte +

Stor Flagspætte + "syngende"

Bysvale +

Skovpiber + syngende

Hvid Vipstjert ++

Gærdesmutte ++ syngende

Rødstjert + syngende

Jernspurv ++ syngende

Rødhals ++ syngende

Sangdrossel ++ syngende

Vindrossel + syngende

Sjagger +

Solsort ++ syngende

Fuglekonge + syngende

Musvit ++ syngende

Blåmejse + syngende

Sortmejse + syngende

Træløber + syngende

Husskade ++

Skovskade +

Nøddekrige 1

Allike +++

Ravn +

Krage ++

Bogfinke +++ syngende

Grønsisken ++

Gråsisken +

Gulspurv +

Skovhare 1

Rådyr +

Bæverbo

Ulvespor og lort

Tjurhanerne spillede både på jorden og på store grene oppe i fyrretræerne.